

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/71/2021
Identifikačné číslo spisu:	4616010097
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:4616010097.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a Dušana Krč - Šeberu, v trestnej veci obvineného U. H. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 23. augusta 2022 v Bratislave, o dovolaní obvineného U. H. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 25. mája 2017, sp. zn. 4To/29/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku dovolanie obvineného U. H. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 23. marca 2017, sp. zn. 2T/30/2016 bol obvinený U. H. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) uznaný vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že :

- obžalovaný U. H. najskôr dňa 28. októbra 2015 v čase 22.00 h telefonicky oslovil a následne sa osobe stretol v Obci F. na ul. X. P. s poškodeným U. E. s tým, že za sumu 7000 eur vie zabezpečiť vrátenie traktora zn. Zetor Proxima Plus 105, červenej farby, ktorý bol poškodenému odcudzený v čase od 18.00 h dňa 15. septembra 2015 do 07.05 h dňa 16. septembra 2015 v Obci S. (trestné stíhanie vedené pod ČVS: ORP-359/VYS-TO-2015), avšak v prípade nezaplatenia bude jeho traktor rozrobený a vyvezený mimo územia Slovenskej republiky alebo zapálený na nejakom poli, preto sa následne stretol poškodený dňa 29. októbra 2015 v poobedňajších hodinách na T. v reštaurácii M. s oboma obžalovanými, kde títo poškodenému zopakovali tie isté skutočnosti, teda, že za sumu 7000 eur vedia zabezpečiť vrátenie traktora, inak bude jeho traktor rozrobený a vyvezený dňa 30. októbra 2015 v čase o 01.23 h v obci F. na ul. X. P. odovzdal obžalovanému U. H. sumu vo výške 1000 eur ako zálohu s tým, že keď zoženie zvyšné peniaze, tak tieto vyplatí, aby mu bol traktor vrátený v nepoškodenom stave, kedy mu obžalovaný P. Q. uviedol, aby neinformoval políciu, že má svoju rodinu a oni vedia, že má dcérku, preto zo strachu o svoju rodinu poškodený dohodol na deň 04. novembra 2015 ďalšie dve stretnutia v Obci F. na ul. X. P., kde obžalovaným U. H. a P. Q. odovzdal finančnú hotovosť vo výške 2000 eur s tým, že traktor mu bude vrátený v krátkom čase, čo sa nestalo, čím spôsobili poškodenému

U. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., X. XXX/XX škodu vo výške 3000 eur.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 189 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zároveň podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd prvého stupňa obvineným U. H. a P. Q. uložil, aby poškodenému U. E., nar. XX. C. XXXX v S., trvale bytom F., X. XXX/XX nahradili spôsobenú škodu v sume 1000 eur.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Nitre (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozhodnutím z 25. mája 2017, sp. zn. 4To/29/2017 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti naposledy označenému rozhodnutiu krajského súdu podal obvinený vlastnoručne, vo svoj prospech, dovolanie z dôvodov plynúcich z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c), písm. f), písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch podaného dovolania poukazoval na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (IV. ÚS 336/2012, PLz. ÚS 3/2014, I. ÚS 549/2000, I. ÚS 1677/13, II. ÚS 64/2012, II. ÚS 262/2019), pričom konštatoval, že uvedené rozhodnutia sú na jeho trestnú vec analogicky použiteľné. Okrem toho sa s poukazom na odbornú literatúru zaoberal otázkou právnej istoty. Dodal, že v zmysle judikatúry je postup súdu, ktorý vyvodí skutkové závery, ktoré sú v priamom rozpore s vykonanými dôkazmi, svojvoľný a porušujúci základné právo na súdu ochranu, resp. právo na spravodlivý proces.

Podaním z 1. júna 2021, podal obvinený, prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Kristíny Gerovej, so sídlom v Topoľčanoch, Škultétyho 1597/7, dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu z 25. mája 2017 sp. zn. 4To/29/2017, z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. h), písm. i) Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch podaného dovolania uviedol, že sa opiera o judikatúru, na ktorú upozornil vo svojom rukou písanom podaní. Mal za to, že rozhodnutia okresného aj krajského súdu sú v priamom rozpore s vykonanými dôkazmi. Ďalej namietal, že okresný súd využil v jeho neprospech dôkazy, ktoré boli získané nezákonným spôsobom a na druhej strane nevyhodnotil a nepoužil dôkazy, ktoré boli v jeho prospech, čím malo dôjsť k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Práve z uvedeného dôvodu, malo byť toto opakované dovolanie dôležitejšie, keďže na základné porušenie práva nereagoval žiaden súd, a to či už odvolací alebo dovolací. S poukazom na absenciu dôkazu, ktorý by preukazoval, že obvinený mal poškodeného vydierať, je podľa názoru dovolateľa, celý skutok zle právne kvalifikovaný, čo namietal od začiatku trestného stíhania a na čom trvá. Navyše aj na hlavnom pojednávaní boli vykonané dôkazy v jeho prospech, ktoré spochybňovali dôveryhodnosť osoby poškodeného a v konečnom dôsledku aj ostatných svedkov. Odvolaciemu súdu vytýkal, že nedostatočne preskúmal jeho odvolanie, ktoré zamietol, zároveň v opätovnom dovolaní zdôraznil, že výkon trestu zle pôsobí na jeho zdravotný stav, nakoľko trpí vážnym ochorením srdca.

Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 386 Trestného poriadku a § 388 Trestného poriadku, vyslovil rozsudkom porušenie zákona a zároveň zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho, ako aj okresného súdu a prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Topoľčany (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý sa stotožnil s rozhodnutím krajského súdu, a dovolanie obvineného považoval za nedôvodné. S poukazom na argumentáciu obsiahnutú v dovolaní obvineného, konštatoval, že nie sú naplnené obvineným namietané dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. h), písm. i) Trestného poriadku. Vyjadril názor, že celé prípravné konanie, ako aj konanie pred súdom bolo v tejto

veci vykonané zákonne a nestranne, krajský súd sa podrobne zaoberal argumentmi obvineného ohľadom jeho námietok týkajúcich sa porušenia jeho práva na obhajobu. Vo svojom vyjadrení upozornil na skutočnosť, že obvinený v predmetnej podal 23. októbra 2017 proti rozhodnutiu krajského súdu, ako aj predchádzajúcemu konaniu dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. h), písm. i) Trestného poriadku. Na podklade podaného dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 24. septembra 2018, sp. zn. 6Tdo/83/2017 dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Poukazujúc na ustanovenie § 370 ods. 1 Trestného poriadku dôvodil, že ak sa dovolanie podáva v neprospech obvineného, možno ho podať do 6 mesiacov od doručenia rozhodnutia prokurátorovi. Ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

S poukazom na vyššie uvedené návrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku odmietol ako podané oneskorene.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že vyššie uvedené dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že bolo podané po uplynutí zákonom stanovenej lehoty (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku).

Podľa § 370 ods. 1 Trestného poriadku, ak sa dovolanie podáva v neprospech obvineného, možno ho podať do šiestich mesiacov od doručenia rozhodnutia súdu prokurátorovi. Ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

Z predloženého spisu (a to najmä z doručeníek poštového doručovateľa) je zrejmé, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu bolo obvinenému doručené 21. júla 2017. Obhajcovi obvineného Mgr. Martinovi Hurtišovi, bola zásielka s rozhodnutím krajského súdu uložená na pošte dňa 24. júla 2017, pričom z doručienky taktiež plyní, že zásielku si Mgr. Martin Hurtiš prevzal dňa 26. júla 2017. Obhajca obvineného JUDr. Ing. Milan Očko prevzal zásielku s rozhodnutím krajského súdu dňa 31. júla 2017.

Zo spisu taktiež vyplýva, že obvinený svoje vlastnoručné podanie, v ktorom žiada o ustanovenie obhajcu pre potreby dovolacieho konania a zároveň namieta dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. f), písm. g), písm. i) Trestného poriadku, odovzdal na poštovú prepravu dňa 1. marca 2021. Dovolanie prostredníctvom ustanovenej obhajkyne JUDr. Kristíny Gerovej bolo podané cez Ústredný portál verejnej správy dňa 1. júna 2021.

Postupujúc v zmysle § 370 ods. 1 Trestného poriadku, časť vety za bodkočiarkou, sa javí ako účelné zdôrazniť, že 3-ročná lehota na podanie dovolania v prospech obvineného uplynula 31. júla 2020, keďže začiatok jej plynutia je datovaný od 31. júla 2017, kedy obhajca obvineného JUDr. Ing. Milan Očko ako posledný prevzal zásielku s napadnutým rozhodnutím.

Z uvedeného je zrejmé, že obvinený ani v poradí prvým, vlastnoručným podaním, ktoré odovzdal na poštovú prepravu 1. marca 2021, lehotu na podanie dovolania nestihol.

Nad rámec vyššie uvedeného najvyšší súd dopĺňa, že v predmetnej trestnej veci, už raz obvinený dovolanie podal, ktoré najvyšší súd uznesením z 24. septembra 2018, sp. zn. 6Tdo/83/2017, odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Vzhľadom teda na to, že obvinený U. H. podal dovolanie po uplynutí zákonom stanovenej trojročnej lehoty, Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku odmietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyselne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.